

El projecte de llei de reforma de la llei del poder judicial.

Del primer anàlisi del projecte de la Llei Orgànica del poder judicial es veu que s'ha fet ignorant completament les disposicions de l'Estatut de Catalunya, que preveu desplegar una justícia de proximitat a Catalunya i també una sèrie de disposicions per a una descentralització l'administració de la Justícia amb el Consell de Justícia de Catalunya. El projecte presentat és una llei que reforça la centralització i un canvi cap al reforçament dels òrgans provincials d'instància que fa desaparèixer tots els òrgans de primera instància repartits en el territori, als partits judicials on s'ha fet tantes inversions per a dotar-los d'edificis moderns i adequats. També es rebaixa la configuració del TSJC que es transforma en un òrgan d'apel·lació que substitueix bona part de les funcions de l'Audiència Provincial, retornant a una mena d'audiència territorial de Catalunya.

És una mostra clara de la poca voluntat del govern de l'Estat de respectar el poc que resta de l'Estatut, que sembla voler ensorrar definitivament.

Després del cop de la sentència del Tribunal Constitucional, aquesta llei buida de contingut definitivament la majoria de les previsions sobre l'administració de justícia, quedant el nostre text estatutari encara més desballestat i reduït a no res.

El fet que ens afecta més directament és la desaparició dels Jutges de Pau i deixa els jutjats sense contingut, que sembla que acolliran només una oficina de registre civil, cosa que tampoc està clar a la llei, ni en quin serà el projecte que es durà a terme sobre aquest. La raó que es dóna per a suprimir els Jutges de Pau és la professionalització de la justícia. Hem de recordar que sempre, el model espanyol, ha estat de justícia professionalitzada, tot i que no s'ha vist incompatible amb preveure un primer grau de la justícia amb participació ciutadana, que servís per a resoldre conflictes propers i de menor quantia de manera directa, a banda d'apropar a cada poble el registre civil.

Creiem que no té sentit aquest plantejament i que s'allunya dels models més generals que trobem en diversos països que cerquen mecanismes per a democratitzar l'administració de justícia, fent-la permeable amb la societat. En aquest sentit la Justícia de Pau és una eina que convenientment actualitzada i lligada al concepte de justícia de proximitat, fa que la ciutadania participi directament a la justícia.

El model que està aplicant des de fa temps el ministeri vol reduir el pes d'assumpes de la justícia intentant dissuadir que els ciutadans no hi plantegin els petits problemes, quantitativament parlant. En aquest objectiu hi ha fet molt les noves taxes judicials. Han contribuït de manera eficaç que la gent desisteixi de plantejar judicialment els petits o mitjans conflictes i això no els fa desaparèixer, si no que fa créixer la sensació d'allunyament de la justícia com a mitjà de resoldre els problemes que enfronten a molts ciutadans. Excloure'ls no suposa una millora de l'estat de dret ni de la pau social, si no tot el contrari.

Entenem que aquest no és el problema que té plantejat avui la justícia, si no de com assolir una administració més eficient i més propera al ciutadà, que resolgui els seus problemes de grau molt diferent.

En plantejar-ne el projecte de llei la concentració provincial dels tribunals, allunya fins i tot materialment la justícia dels ciutadans i amb això els dificulta encara més d'accedir-hi. Ni la millora de les comunicacions ni les noves tecnologies no justifiquen que s'obligui als ciutadans fer quilòmetres per a resoldre els seus problemes. Entenem que la justícia s'ha de capilaritzar en el territori essent així més efectiva i farà que l'aplicació de la llei es faci millor i d'acord amb les circumstàncies del moment i del lloc. La justícia per a ser justa ha d'estar arrelada en el territori, a prop d'on es plantegen els problemes. No pot estar d'esquena al territori que es pretén articular amb una territorialització dels serveis.

Aquesta associació sempre ha defensat la necessitat de bastir i mantenir el sistema de proximitat de justícia que es va incloure el bloc de constitucionalitat en l'Estatut, al servei de les necessitats del país. Com un mitjà d'apropar la justícia a la ciutadania i de participació ciutadana a través d'uns Jutges de Pau o de proximitat, com es fa a través del Jurat Popular.

Estem convençuts que el Govern de la Generalitat defensarà les competències catalanes i el model de justícia establert per a Catalunya a l'Estatut, mantenint el model de proximitat que representa la Justícia de Pau que amb el Jurat són el sistema de participació directa de la societat a la justícia. En aquesta defensa esperem que hi estiguin els ajuntaments on estem arrelats, ja que els ciutadans del seu territori en seran els primers perjudicats.

ACPJ
Associació Catalana en pro de la Justícia